

แผนการจัดกระบวนการเรียนรู้

รหัสวิชา 20000 – 1502

วิชา ประวัติศาสตร์ชาติไทย (1-0-1)

สอนชั่วโมงที่ 11-12/18

หน่วยที่ 5

ชื่อ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยธนบุรี

เวลา 2 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

ก่อนเสียกรุงศรีอยุธยาแก่พม่าในปี พ.ศ. 2310 พระยาตากได้รวบรวมกำลังไพร่พลหลบหนีออกจากกรุงศรีอยุธยาไปตั้งมั่นอยู่ที่เมืองจันทบุรีจนสามารถรวมกำลังผู้คน อาวุธ และเสบียงอาหาร จากนั้นจึงนำทัพกลับจากจันทบุรีโดยทางเรือเข้ามาทางแม่น้ำเจ้าพระยา และสามารถขับไล่กองทัพพม่าออกไปจากกรุงศรีอยุธยาได้สำเร็จ พระยาตากได้สถาปนาเมืองธนบุรีขึ้นเป็นราชธานีแทนกรุงศรีอยุธยา เรียกนามราชธานีนี้ว่ากรุงธนบุรีศรีมหาสมุทร พระยาตากได้ปราบดาภิเษกเป็นพระมหากษัตริย์ ทรงถวายพระนามว่า “สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช”

สมรรถนะประจำหน่วย

- แสดงความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ไทยสมัยธนบุรี
- เปรียบเทียบการเมือง การปกครอง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม ของประวัติศาสตร์ชาติไทย

จุดประสงค์การเรียนรู้

จุดประสงค์ทั่วไป

1. เพื่อให้มีความรู้เกี่ยวกับการเมือง การปกครองสมัยธนบุรี
2. เพื่อให้มีความรู้เกี่ยวกับเศรษฐกิจสมัยธนบุรี
3. เพื่อให้มีความรู้เกี่ยวกับสังคมสมัยธนบุรี
4. เพื่อให้มีความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมสมัยธนบุรี
5. เพื่อให้เปรียบเทียบประวัติศาสตร์สมัยธนบุรีกับสมัยอื่น ๆ

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถอธิบายความรู้เกี่ยวกับการเมือง การปกครองสมัยธนบุรีได้
2. นักเรียนสามารถอธิบายความรู้เกี่ยวกับเศรษฐกิจสมัยธนบุรีได้
3. นักเรียนสามารถอธิบายความรู้เกี่ยวกับสังคมสมัยธนบุรีได้
4. นักเรียนสามารถอธิบายความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมสมัยธนบุรีได้
5. นักเรียนสามารถเปรียบเทียบประวัติศาสตร์สมัยธนบุรีกับสมัยอื่น ๆ ได้

สาระการเรียนรู้

1. การเมือง การปกครองสมัยธนบุรี
2. เศรษฐกิจสมัยธนบุรี
3. สังคมสมัยธนบุรี

4. วัฒนธรรมสมัยธนบุรี

กิจกรรมการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ 1-2

ขั้นนำ

1. แจกจุดประสงค์การเรียนรู้และเรื่องที่จะเรียนทำความเข้าใจกับนักเรียนในการกระบวนการจัดการเรียนการสอนและการวัดผลประเมินผล
2. ผู้เรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน

ขั้นสอน

3. ครูนำเสนอเพลง “พระเจ้าตากสิน” เพื่อร่วมกันอภิปรายให้เห็นความสำคัญของกรุงธนบุรีและนำไปสู่การบรรยาย
4. ครูบรรยายให้หัวข้อ
 - การเมือง การปกครองสมัยธนบุรี
 - เศรษฐกิจสมัยธนบุรี
 - สังคมสมัยธนบุรี
 - วัฒนธรรมสมัยธนบุรี

ขั้นสรุป

5. ครูสรุปและสุ่มนักเรียนเพื่อซักถามความเข้าใจในบทเรียน
6. ทำแบบฝึกหัดท้ายบท
7. ทดสอบหลังเรียนประจำหน่วย

การบูรณาการกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1. ความพอประมาณ
 - ปริมาณใบงานและแบบฝึกหัด เหมาะสมกับเวลา
2. ความมีเหตุผล
 - ผู้เรียนพิจารณาเนื้อหาและคำตอบในการตอบคำถามในการทำใบงานและทำแบบทดสอบในแต่ละข้อ
3. การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี

- การร่วมกันวางแผนในการทำงานกลุ่ม
- 4. เจือปนไขความรู้อู
- ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อหาวิชา
- 5. เจือปนไขคุณธรรม
- ผู้เรียนมีมนุษยสัมพันธ์ ความสนใจใฝ่รู้ ความรับผิดชอบ และความคิดสร้างสรรค์

การบูรณาการกับมาตรฐานสถานศึกษา 3 ดี

1. ด้านประชาธิปไตย
 - ผู้เรียนสามารถตัดสินใจเลือกกลุ่มตามความสมัครใจ
 - ผู้เรียนแสดงและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
2. ด้านคุณธรรม จริยธรรมและความเป็นไทย
 - ผู้เรียนมีมนุษยสัมพันธ์ ความสนใจใฝ่รู้ ความรับผิดชอบ และความมีวินัย
3. ด้านภูมิคุ้มกันภัยจากยาเสพติด
 - ผู้เรียนใช้เวลาในการทำงานผลการปฏิบัติกิจกรรมและตอบคำถามท้ายกิจกรรม รวมทั้งทำ

แบบฝึกหัดส่งในสัปดาห์ถัดไป

สื่อการเรียนรู้

1. หนังสือเรียนวิชาประวัติศาสตร์ชาติไทย
2. เพลง “พระเจ้าตากสิน”

หลักฐานการเรียนรู้

หลักฐานความรู้

1. ผลการทดสอบก่อนเรียน/หลังเรียน
2. ผลการทำแบบฝึกหัดท้ายบท

หลักฐานการปฏิบัติงาน

1. แบบฝึกหัดท้ายบท
2. การทำใบงาน

การวัดผลประเมินผล

การวัดผล

1. สังเกตพฤติกรรมการแสดงและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น การให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงาน ความกระตือรือร้น การปฏิบัติงานอย่างระมัดระวังและมีความสะอาด การมีความคิดหลากหลายในการแก้ปัญหา โดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรม

2. ตรวจสอบใบงาน
3. ตรวจสอบแบบฝึกหัด โดยใช้ใบเฉลยแบบฝึกหัด
4. ตรวจสอบแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

การประเมินผล

นักเรียนที่ได้คะแนนร้อยละ 60 ขึ้นไป ถือว่าผ่านการประเมิน

บันทึกหลังการสอน

1. ข้อสรุปหลังการจัดการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. ปัญหาอุปสรรคที่พบ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. แนวทางแก้ปัญหาและหรือพัฒนา

.....

.....

.....

.....

.....

.....

กิจกรรมฝึกหัดหน่วยที่ ๕

จงสรุปความรู้ที่เกิดจากการเรียนรู้ประจำหน่วยแผนผังมโนทัศน์

Blank area for drawing or writing.

จงตอบคำถามให้สมบูรณ์

๑. จงอธิบายการเมือง การปกครองสมัยธนบุรี

.....
.....
.....
.....
.....

๒. จงอธิบายเศรษฐกิจสมัยธนบุรี

๓. จงอธิบายสังคมสมัยธนบุรี

๔. จงอธิบายวัฒนธรรมสมัยธนบุรี

แบบทดสอบ ก่อน/หลังเรียน หน่วยที่ ๕ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยธนบุรี

จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด เพียงคำตอบเดียว

๑. เหตุผลที่พระเจ้าตากสินทรงเลือกเมืองจันทบุรีเป็นศูนย์กลางในการกู้เอกราชยกเว้นข้อใด

- ก. สมบูรณ์ทั้งกำลังคนและอาหาร
ข. ผู้คนมีขวัญกำลังใจดี
ค. เคยเป็นเมืองหลวงมาก่อน
ง. ยังไม่ถูกพม่าโจมตี

๒. พระเจ้าตากสินสถาปนาราชธานีขึ้นใหม่ และขนานนามราชธานีนี้ว่าอย่างไร

- ก. กรุงธนบุรีศรีอมรินทร์
ข. กรุงธนบุรีศรีมหาสมุทร
ค. กรุงธนบุรีศรีมหาบิดินทร์
ง. กรุงธนบุรีศรีมหาตุลิก

๓. สมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรีทรงปราบชุมนุมแรก แต่ไม่สำเร็จ คือชุมนุมใด

- ก. ชุมนุมเจ้าพระฝาง
ข. ชุมนุมเจ้าพิมาย
ค. ชุมนุมเจ้าพระยาพิษณุโลก
ง. ชุมนุมเจ้านครศรีธรรมราช

๔. ในสมัยกรุงธนบุรีได้จัดสำเภาหลวงไปค้าขายกับชาติใด

- ก. อินเดีย
ข. จีน
ค. มลายู
ง. ญี่ปุ่น

๕. ใครคือผู้ที่สำเร็จโทษสมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรีเสียชีวิต

- ก. พระยาอภัยภูเบศร์
ข. พระยาสุรศักดิ์
ค. พระยามหากษัตริย์ศึก
ง. พระยานคร

๖. ก่อนที่เจ้าตากสินจะนำทหารตีฝ่าวงล้อมพม่า ไปตั้งตนเป็นใหญ่ที่จันทบุรีนั้น เจ้าตากมียศครั้งสุดท้ายเป็นอะไร

- ก. พระยาจักรี
ข. พระยาวชิรปราการ
ค. พระยาตาก
ง. หลวงยกบัตรเมืองราชบุรี

๗. พระยาตากเมื่อปราบดาภิเษกขึ้นเป็นพระมหากษัตริย์ มีชื่อในพระราชสุพรรณบัฏว่าอะไร

- ก. สมเด็จพระบรมราชาที่ ๔
ข. สมเด็จพระบรมราชาธิราชที่ ๑
ค. สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช
ง. สมเด็จพระบรมรามธิบดีที่ ๑

๘. เมื่อพระเจ้าตากสิน ได้ตั้งกรุงธนบุรีเป็นราชธานีแล้วทรงเกลี้ยกล่อมให้ราษฎรอพยพเข้าเมืองมากมายเพื่ออะไร

- ก. ต้องการแรงงานในการสร้างพระราชวัง
ข. ทรงหวังใยราษฎรว่าจะไม่ปลอดภัย
ค. ต้องการให้เป็นกำลังของชาติบ้านเมือง
ง. ต้องการแรงงานในการทำไร่นา

๙. ในสมัยกรุงธนบุรี ได้พระแก้วมรกต มาจากการทำศึกครั้งใด

- ก. ศึกตีเชียงใหม่ครั้งที่ ๒
ข. ศึกจำปาศักดิ์
ค. ศึกเวียงจันทน์
ง. ศึกอะแซหุ่นกี้

๑๐. สมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรี ได้นำครุฑฝักละครมาจากที่ใดมาฝักละครหลวง

- ก. กรุงศรีอยุธยา
ข. เชียงใหม่

ค. พิมาย

ง. นครศรีธรรมราช

๑๑. หัวหน้ากบฏในตอนปลายสมัยกรุงธนบุรีคือใคร

ก. พระยาอภัยภูเบศร์

ข. พระยาสุรศักดิ์

ค. พระยานคร

ง. พระยายมราช

๑๒. ในตอนปลายสมัยกรุงธนบุรีไทยส่งกองทัพไปตีเขมร แต่ต้องยกทัพกลับเพราะเหตุใด

ก. เขมรมีกำลังเข้มแข็งไทยไม่สามารถปราบได้

ข. พระยาสุรศักดิ์เรียกทัพไทยกลับกรุงธนบุรี

ค. เกิดการกบฏและจลาจลในกรุงธนบุรี

ง. พระเจ้าตากสินถูกสำเร็จโทษ

๑๓. ผู้แตงนिरาคกวางตั้งคือใคร

ก. พระยามหาอนุภาพ

ข. พระเทพโมหี

ค. พระเจ้าตากสิน

ง. หลวงสรวิชาติ

๑๔. กรุงธนบุรีเป็นราชธานีอยู่กี่ปี

ก. ๑๐ ปี

ข. ๑๕ ปี

ค. ๒๐ ปี

ง. ๒๕ ปี

๑๕. ข้อใดเป็นเหตุผลที่พระเจ้าตากสิน ไม่ใช่ กรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานี

ก. อยุธยาทรุดโทรมเสียหายมาก

ข. อยุธยาเป็นที่ชุมนุมของผู้มีอำนาจเดิม

ค. อยุธยาอยู่ห่างทะเล

ง. อยุธยาไม่ได้รับการสนับสนุนจากหัวเมืองตะวันออก